

1893-06-26

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Dateringsbegrundelse:
Datering i brev.

Generel kommentar:
Som det fremgår af dette brev, blev Charles Been i 1893 ansat som sekretær på Kunstindustrimuseet. Emil Hannover fik først formel tilknytning til Kunstindustrimuseet i 1894, men den uoverensstemmelse mellem datoer kan måske forklares med Hannovers formodede engagement i Kunstindustrimuseet allerede i 1893. Forholdet er dog ikke afklaret, selvom Dansk Biografisk Leksikon etc. er konsulteret.

Afsendersted:
Tønning

Omtalte personer:
Charles Been
Pietro Krohn
Carl Michelsen
Agnes Slott-Møller
Harald Slott-Møller
Jens Ferdinand Willumsen

Arkivplacering:
Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Rohde meddeler Hannover sin adresse på Hotel Victoria i Tønning, Slesvig. Han vil gerne vide hvorfor Hannover ikke har villet ansætte ham som sin assistent på Kunstindustrimuseet. Rohde mener at have gode forudsætninger for at besætte stillingen, men har nu erfaret at en yngre student er blevet ansat i stedet. Rohde har søgt stillingen som følge af sin dårlige økonomi, og han har brug for en indtægt ved siden af maleriet. Han forestiller sig at Hannover har ansat en anden, fordi han ikke ville bryde sig om at uddelegere arbejdsopgaver til en nær ven. Rohde forstår dette ræsonnement, men hvis der er andre grunde til det, vil han gerne vide lidt mere om kriterierne for at blive ansat i den type stilling. Rohde håber ikke at Hannover tager ham forespørgslen ilde op, og håber snart at høre fra ham. Han beder Hannover hilse sin kone, som han nyligt forpassede chancen til at hilse på. Rohde håber snart at se Hannover i Tønning, men beder ham skrive på forhånd, så han kan være hjemme. Rohde spørger til Slott-Møllers og Willumsen. Han har for nyligt diskuteret en tegning med Willumsen, som denne har foræret Hannover. Rohde kritiserede tegningen, som var en skitse til dekoration af et keramisk værk, for at ligne noget der var tegnet af en fire-årig, hvilket Willumsen blev ked af. Gengivelser af drageblodstræer havde inspireret Willumsen til motivet.

TRANSSKRIFTION

26-VI-93.

Kjære Ven!

De bad mig, da jeg sidst talte med Dem, om at opgive Dem min Adresse; den er nu: Hotel Victoria. Tønning. Schleswig.

Med det samme maa jeg engang faa talt rent ud om en Sag, som ligger mig paa Hjærte.

De ved, at da De i sin Tid talte til mig om Deres eventuelle Ansættelse som Bibliothekar ved Kunstindustrimuseet og om, at De maatte have en Assistent, at jeg da spurgte Dem, om De ikke kunde bruge mig. — jeg véd ikke rigtigt, om De tog mit Spørgsmaal au serieux, men De svarede i hvert Fald, at det kunde De godt. Senere har jeg kun ganske løseligt berørt Sagen, og De har da sagt at Krohn vilde have en ung Mand, jeg troer ved Navn Been, saavidt mig bekjendt en meget ung Student, der vist tænkte paa at blive Maler.

I Anledning af mit Spørgsmaal skal jeg bemærke følgende[:]

Jeg søgte Pladsen, fordi jeg økonomisk er saa daarligt stillet, at hvis jeg ikke skaffer mig en Indtægt af Arbejde der ligger udenfor Udøvelsen af Malerkunsten, véd jeg ikke ret, hvorledes jeg ganske uafhængig kan dyrke denne efter mit Ønske. Jeg véd vel, at jeg ikke medbringer særlige Kvalifikationer, men jeg tænkte, at jeg paa det nævnte Bibliothek maaske kunde udfylde den beskedne Plads — der vel nærmest er en Art Bybudsbestilling — ganske paa samme Maade som forskellige yngre Videnskabsmænd udfylde lignende Pladser paa andre Bibliotheker, og jeg tænkte mig, at ligesom man giver saadanne

[2]

Videnskabsmænd disse Pladser, fordi de kunde have en lille økonomisk Støtte, saaledes kunde man ogsaa give en ung Kunstner Pladsen paa Kunstindustrimuseets Bibliothek — naar der da ikke meldte sig Mænd med bedre Kvalifikationer.

Herpaa kan jeg nu tænke mig, at De vil kunne svare saaledes: Alt sammen meget rigtigt, kjære Ven, men De maa kunne forstaa, at jeg personlig nødigt vil have Dem til min Assistent): [dvs] Underordnede. De er min gode Ven, og i et saadant Forhold kan der imellem Venner godt komme en Kurre paa Traaden, udfylder De endelig ikke Deres Bestilling tilfredsstillende, kan jeg daarligt give Dem en Irettesættelse som Deres Overordnede, og der kunde tænkes Ting, som jeg kunde lade en fremmed udføre, men som jeg helst er fri for at sætte Dem til. —

Dette Ræsonnement forstaaer jeg naturligvis fuldt ud, og hvis dette er Aarsagen til den unge Mand ansættes, skal jeg ikke tale mere om denne Sag. — Jeg vil ikke i mindste Maade tage Dem det ilde op.

De har imidlertid et Par Gange sagt mig, at det er Krohn, der vil have Hr. Been; og i saa Fald kunde jeg ønske at vide lidt nærmere Besked om, hvorledes saadanne Pladser besættes og faa konstateret, at man har refuseret mig for at faa en ung Student

[3]

der aldrig har gjort sig bemærket ved nogetsomhelst,

ansat.

(Thi at man ikke vil have mig, fordi jeg var for god til en saadan Plads — saaledes som De engang fortalte mig, at Krohn og Michelsen skulle have sagt — er dog for latterlig en Grund. — Men Menneskekjærligheden kan jo bruges til at dække over meget.) —

—

Jeg véd af Erfaring at meget forkert kan læses ud af Breve; læs nu ikke ud af dette, at jeg sidder i Tønning og er gram i Hu.

Jeg mener kun at have en Forpligtelse til at skaffe mig en Bifortjeneste; kunde jeg være den foruden skulde jeg hverken gjøre andre eller mig selv Ulejlighed.

Har De en Dag et Kvarterstid tilovers[,] lad mig da høre lidt fra Dem, og fortæl mig hvorledes De iøvrigt har det, og, hvordan det gaar med Deres Kone. (Naar De skriver til hende sig hende da, at jeg var meget ked af ikke at faa hilst paa hende, men Grunden til, at jeg ikke kom ud til Dem var den, at jeg havde misforstaaet Dem.

Skulde De komme i Nærheden af Tønning vilde det glæde mig at se Dem. Men jeg maa i saa

[4]

Fald vide i Forvejen, at De kommer, at jeg til den Tid kan være hjemme.

Hvorledes har vore Venner det?

Ser De noget til Slott-Møllers eller Willumsen (Tag Dem endelig af sidstes Opdragelse, naar De ser ham).

Jeg talte den sidste Dag jeg var i Kjøbenhavn meget med W. om den Tegning, han havde foræret Dem.¹

Jeg sagde, at jeg intet kunde se i den og, at jeg ikke begreb hvorfor han havde tegnet den som om han havde været et Fireaars-Barn.

Han svarede, at han var meget kjed af det[,] hvis det virkelig saa ud som om den var tegnet af et Barn paa fire Aar. Den var tænkt anvendt som Frise paa Keramik, og Ideen havde

han faaet ved at se nog Afbildninger af gamle
Drageblodstræer! —
En venlig Hilsen til Dem og Deres Hustru
Deres
Johan Rohde

¹ Den omtalte tegning er "Gamle træer fra en tidligere jordperiode" (1892, privateje).

26-V-93.

Kjære Ven!

De bad mig, da jeg sidst talte med Dem, om at opgive Dem
min Adresse; den er nu: Hotel Victoria. Törring. Schleswig.

Med de samme man jeg engang før talte med Dem om en
Sag, som ligesom mig paa Sjæle.

De ved, at da De i sin Tid talte til mig om Dem eventuelt
eller Ansattes som Bibliothekar ved Kunstindustrimuseet
og om, at De maatte have en Assistent, at jeg da spurgte
Dem, om De ikke kunde bruge mig. - Jeg vid ikke
rigtigt, om De tog mit Spørgsmaal an seriøst, men De
svarede i hvert Fald, at det kunde De godt. Særlig
jeg kan ganske godt huske Dem, og De har da sagt
at Korken ildt have en ung Mand, jeg tror ved Navn
Bren, som havde mig begyndt en meget ung Student, der
vil tænke paa at blive Maler.

I Anledning af mit Spørgsmaal skal jeg bemærke følgende
Jeg søgte Pædren, fordi jeg økonomisk er saa dårligt
stillet, at hvis jeg ikke skaffe mig en Indtægt af Arbejde
der ligner tidligere Arbejde af Malerkunsten, vil jeg ikke
vil, hvorledes jeg ganske uafhængig kan blyde dem efter
mit Puske. Jeg ved vel, at jeg ikke medbringe nogen
Kontingentalone, men jeg tænkte, at jeg som det nævnte
Bibliotek maatte kunde udfyldt den bestemte Plads
- der vil nok vist et en best Bytbudbestilling - ganske
paa samme Maade som forskellige yngre Videnskabs
mand udfyldt lignende Pladser paa andre Bibliotheker
der, og jeg tænkte mig, at ligesom man giver en anden

Videnskabsmand disse Bøger, fordi de kunne være en
lille økonomisk Støtte, sandes end som god gave en
Ting Kunstes Bøger og Kunsthistoriens museums Bibliotek
— naar de da ikke melder sig Medlem med bestemte
Kvalifikationer.

Herpå kan jeg nu tænke mig, at De vil kunne
være sandes: Altsammen meget rigtig, gode Ven,
Og da De nu er kommen fortaar, at jeg personlig nok vil
vil have Dem til min Assistent: Underrettede.

De er min gode Ven, og i et saadant Forhold kan der
imellem kunne godt komme en Kone og Trøst, og
Tilfreds og endelig ikke Dem Bestilling tilfreds-
lind, kan jeg tænke sig Dem en Trøst og som
Dem Overrettede, og da endes Tænkning, som jeg
kender end en fremmed tilføje, men som jeg helst
er for at sætte Dem til.

Dette Besøgen er fortaar jeg naturligvis først at,
og hvis dette er Aarsagen til at du ikke Mand ansættelse,
skal jeg ikke tale mere om denne Sag. — Jeg vil
ikke i minde Mand tag Dem det ildt og.

De har imidlertid at Par Gang sagt mig, at det er
Konen, de vil have den Blev; og i see fald ender
jeg indse at disse lidt nærmere Besked om, hvorledes
saadanne Bøger sættes og for konstateret, at
men har repræsent mig for at for en ung Student

der aldrig har gjort sig bemærket ved noget andet,
end.

(Thi at man ikke vil have mig, fordi jeg var for god
til en sandt Pæd - særlig som De mig for
hælle mig, at Kroen og Mønstren skulle have sagt -
er dog for latteligt en Grund. - Men menneskeligt
kan jeg troes til at være ~~en~~ meget.) -

Jeg vil af Erjaring at meget fortælle om den lære af
Bæver; har man ikke ind af dette, at jeg sidde i Tønder
og er glad i sin.

Jeg mener end at han en for sig selv at de er
mig en Befordring; kan de jeg som den første
skæde jeg vilken gøre andre eller mig selv Ulykke

Hvad De en Dag at Konst til lære lære
mig da kan vil for Dem, og fortælle mig
hvad De er er er er, hvordan de gør
med Dem Konst. [Naar De skriver til hende
sig hende da, at jeg var meget glad af ikke at
for hende for hende, men Grundten til, at jeg
ikke kan ind til Dem er er, at jeg hende
mest er er.

Skæde De er er er er er er er
der gæder mig at se Dem - Men jeg er er er

Tact vide: Forrige, at de kommer, at jeg ~~to~~
~~den~~ kan von hjemm.

hvorledes kan von vander Sol?

Se de nogle til Scott-Møllen eller Wollensien
[Tog dem endelig og sidste Opdragelse, naar de
see ham]

Jeg talte den sidste Dag jeg var i Kjøbenhavn meget
med W. om den Tegning, han havde foretaget den,
hij sagde at jeg intet kendskab se i den g, at jeg
ikke begreb hvorfor han havde tegnet den som
en uen hand vort et Juleaars-Dag.

Han staaer, at han var meget kjed af at
hvis den virkelig var ud som en den var tegnet
af et Barn per jule Aar. Den var tænkt
anset som Tiden per Lemme, og Ideen havde
man fundet ud at se sig Afbildninger af gamle
Dageblod Tider! —

En vensk. Hilsen til Dem og Dem Hustru

Den

Johann Rode